

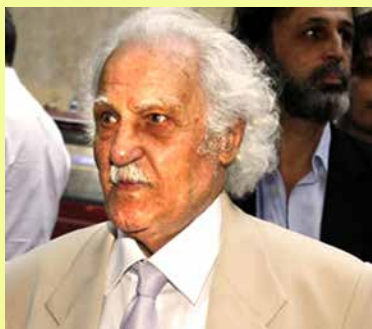
Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

*Μηνιάτικη ανεξάρτητη-αδέσμευτη ηλεκτρονική έκδοση,
σε θέματα Θεάτρου Σκιών, σάτιρας και ευρύτερης ενημέρωσης
Περίοδος Α' Τεύχος 58 Μάιος 2024*

Ποιοι παλιοί μάστορες της τέχνης έφυγαν τον Μάιο

9 Μαΐου 2009. Μνήμη καραγκιοζοπαίχτη Ευγένιου Σπαθάρη (1924-2009), γιου του καραγκιοζοπαίχτη Σωτήρη Σπαθάρη. Καταγόταν από την Κηφισιά. Ξεκίνησε την καλλιτεχνική του δράση κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1940 (ειδικότερα κατά την περίοδο της γερμανικής κατοχής) και συνέχιζε αδιάλειπτως να δραστηριοποιείται καλλιτεχνικά μέχρι και το θάνατό του, τον Μάιο του 2009.

11 Μαΐου 2001. Μνήμη καραγκιοζοπαίχτη Κώστα Παλαιοθόδωρου ή Κώσταρου (1916-2001), πατέρα του καραγκιοζοπαίχτη Τάκη Παλαιοθόδωρου. Καταγόταν από την Ροβιάτα Ηλείας. Ήταν μαθητής του Μανωλόπουλου, του Βασίλαρου και κυρίως του Γιώργου Σπανού.

14 Μαΐου 2005. Μνήμη καραγκιοζοπαίχτη Σωτήρη Τάγκαλου (1947-2005). Καταγόταν από τον Πειραιά και ήταν μαθητής του καραγκιοζοπαίχτη Γιώργου Χαρίδημου. Πέθανε νέος και η καλλιτεχνική καριέρα του σταμάτησε αρκετά πρόωρα.

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Πάνος Β. Καπετανίδης

Τηλέφωνο: 210 46 16 664

Διόρθωση κειμένων:

Θωμάς Αθ. Αγραφιώτης

Εξώφυλλο:

Τάσος Ανδριώτης

Τα κείμενα, που φιλοξενούνται στο ψηφιακό έντυπο **“Ο Καραγκιόζης Αλογόκριτος”**, εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις των συντακτών τους, κάτι που δεν συνεπάγεται υποχρεωτικά και την αποδοχή τους από τους υπεύθυνους της ύλης του.

ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΕΣ ΓΝΩΜΕΣ

Γράφει ο Πάνος Καπετανίδης

"Το περιπολικό δεν είναι ταξί"

Ξέρω ότι θα βρω τον μπελά μου, αλλά θα το πω.

Η γνώμη μου είναι ότι πρέπει οι γυναίκες, τα κορίτσια, να μην δίνουν σημασία μόνο στα θελκτικά χαρίσματα ενός άνδρα (εξωτερική εμφάνιση, σωματική διάπλαση κτλ.), αλλά να δίνουν σημασία κυρίως στον ψυχικό του κόσμο. Να εγκαταλείπουν πάραυτα το σύντροφό τους, έστω και αν αμυδρά δείξει κακοποιητική συμπεριφορά και δήθεν επίδειξη "ανδρισμού".

Γιατί η δολοφονημένη κοπέλα των «Αγίων Αναργύρων», δυστυχώς, παρέβλεπε τα μηνύματα που λάμβανε. Και ενώ πείστηκε ότι πρέπει να απευθυνθεί στην αστυνομία και να καταγγείλει τον κακοποιητικό πρώην σύντροφό της, δεν κατέθεσε καν μήνυση σε βάρος του, δίνοντας την «ευκαιρία» στους νωχελικούς δημόσιους υπάλληλους-αστυνομικούς, που βρέθηκαν για κακή της τύχη στο δρόμο της, να υποβαθμίσουν το τραγικό γεγονός που ζούσε και σε συνδυασμό με τον έτερο δημόσιο υπάλληλο-εκφωνητή της άμεσης δράσης, να τη στείλουν ουσιαστικά στο θάνατο, σφαγμένη από τον ψυχάκια, που δήθεν την... «αγαπούσε».

ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΕΣ ΓΝΩΜΕΣ 2

«Είμαι άνδρας και το κέφι μου θα κάνω»

Οι στίχοι κάποιων πασίγνωστων τραγουδιών δεν είναι τόσο αθώοι όσο φαίνονται και ας έχουν διασκεδάσει με αυτούς εκατομμύρια Έλληνες. Ας δούμε μερικούς:

- «Σίγουρα θα πάμε, μια και φτάσαμε ως εκεί, εσύ στο χώμα κι εγώ στη φυλακή».
- «Είμαι άνδρας και το κέφι μου θα κάνω και θα πω και μια κουβέντα παραπάνω».
- «Κι όλο τα πίνει κι όλο τα σπάει κι όλο σε μένα μετά ξεσπάει, γιατί;».
- «Μα τον λατρεύω κι είναι το φως μου, γιατί είναι βλέπεις, ο άνθρωπός μου».

• «Άσε με, εσύ να φταις κι εγώ συγγνώμη να ζητάω».

Κάποιοι στίχοι, λοιπόν, όχι μόνο υποβαθμίζουν τη γυναίκα, αλλά και διαμορφώνουν αρνητικές αντιλήψεις στον αντρικό πληθυσμό και μαζοχιστικές στο γυναικείο.

Το πρώτο θεωρεί φυσικό, ο άντρας για να εκδικηθεί ή να τιμωρήσει τη γυναίκα που «αγαπάει», να τη σκοτώσει και ας πάει φυλακή.

Στο δεύτερο δίστιχο, ο άνδρας θεωρεί υποδεέστερη τη γυναίκα με τον άνδρα πρωταγωνιστή στη συζυγική ζωή.

Στο τρίτο, η γυναίκα ανέχεται το μέθυσσο και νταή που την ξυλοφορτώνει, γιατί είναι «ο άνθρωπός της», προτρέποντας, έμμεσα, τις άλλες γυναίκες να τη μιμηθούν.

Στο τέταρτο, η γυναίκα, με εκμηδενισμένη προσωπικότητα, όχι μόνο ανέχεται την κακοποίηση, αλλά και εκλιπαρεί τον «άντρα» να μην την εγκαταλείψει!

Θα πει κάποιος, «καλά, θα κατηγορήσουμε τώρα τους στίχους και τους στιχουργούς»; Μακριά από τον «Αλογόκριτο» τέτοια σκέψη. Απλά, οι στίχοι καταγράφουν μια ήδη υπάρχουσα κοινωνική πραγματικότητα. Πιθανόν όμως, έμμεσα, να διαπαιδαγωγούν τις μεν γυναίκες να υποκύπτουν στη μοίρα τους δεχόμενες την κακοποίηση νομοτελειακά, τους δε άνδρες ότι είναι τα αφεντικά της οικογένειας.

Το φαινόμενο είναι παμπάλαιο, αν θυμηθούμε το δημοτικό τραγούδι με τον Μενούση, που έσφαξε τη γυναίκα του, επειδή έδωσε νερό από το πηγάδι σε κάποιον περαστικό, που της ζήτησε.

Θυμάμαι ακόμη με ανατριχίλα ένα ξαδερφάκι μου, που μου εξηγούσε με την τότε παιδική του αθωότητα ότι... «ο πατέρας μου έσφαξε τη μάνα μου».

Δυστυχώς, έχει ριζώσει στην ελληνική κοινωνία η χρόνια κουλτούρα ενός αντρικού «προσόντος» να κακοποιεί ή και να σκοτώνει τη γυναίκα που δήθεν «αγαπάει».

Η λύση είναι μία: Άμεση και αμετάκλητη απομάκρυνση της γυναίκας με το πρώτο κιόλας κρούσμα χειροδικίας. Από τη στιγμή που η γυναίκα θα αποδεχθεί μια τέτοια συμπεριφορά, υποχωρώντας στα παρακάλια, τα δάκρυα, τις υποσχέσεις και τους όρκους του κακοποιητικού άνδρα ότι «δεν θα ξανασυμβεί», το έχασε το παιχνίδι. Γιατί θα ξανασυμβεί και θα συμβαίνει συνεχώς! Ας μείνουν λοιπόν αυτές οι συμπεριφορές μόνο στους στίχους των παλιών τραγουδιών σαν ανάμνηση μιας κακής περιόδου με λαθεμένους κοινωνικούς «κανόνες».

ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΕΣ ΓΝΩΜΕΣ 3

Σκοτάδια για κατσαρίδες στο λόφο Στρέφη
Στο χώρο όπου πραγματοποιήθηκαν 29 φεστιβάλ Καραγκιόζη, στο «Λόφο Στρέφη», σταμάτησε η ανάπτυξη, ώστε ο λόφος να επανέλθει στην αρχική του μορφή, προσβάσιμος από όλους τους πολίτες και όχι μόνο για τις αναρχικές «συλλογικότητες», που ήταν η αιτία που σταμάτησαν τα «Φεστιβάλ Καραγκιόζη».

Και σταμάτησαν, δυστυχώς, με απόφαση του νέου Δημάρχου Αθηναίων. Αντιδράσεις προκαλεί η απόφαση του δήμου Αθηναίων Χάρη Δούκα (!!!).

Η ανάπτυξη μάλιστα είχε εγκριθεί από την προηγούμενη Δημοτική Αρχή του Κώστα Μπακογιάννη, ο οποίος είχε πετύχει να γίνει μέσω ιδιωτικής δωρεάς ενός εκατομμυρίου ευρώ, που είχε

εξασφαλισθεί.

Με το σταμάτημα της ανάπτυξης που έγινε με την έγκριση των δημοτικών παρατάξεων «Ανοιχτή Πόλη» και «Ανταρσία στις γειτονιές της Αθήνας», ο Δήμαρχος Αθηναίων παύει οριστικά την πρωτοβουλία που είχε ξεκινήσει η προηγούμενη δημοτική αρχή για την ανάπτυξη, τον εξωραϊσμό και την αναβάθμιση του εμβληματικού λόφου της Αθήνας. Ένα λόφος με ιδιαίτερο συμβολισμό για τα Εξάρχεια, καθώς εδώ και δεκαετίες ήταν μη προσβάσιμος στους Αθηναίους και απολύτως παραδομένος στο σκοτάδι και το εμπόριο-χρήση ναρκωτικών.

Μάλιστα, στο δημοτικό συμβούλιο της Αθήνας που είχε πραγματοποιηθεί στις 27 Μαρτίου, αμφότεροι οι επικεφαλής των δύο δημοτικών παρατάξεων, Κώστας Ζαχαριάδης και Κώστας Παπαδάκης, επικροτούσαν την απόφαση.

Η απάντηση του προηγούμενου δημάρχου στα (μη) έργα και τις ημέρες του Χάρη Δούκα εμπειροκλείεται στην παρακάτω φράση: Εύκολα γκρεμίζεις, δύσκολα χτίζεις.

ΓΝΩΜΗ

Λάθος
ζέταρο
(αν και όχι
τελευταίον):

Προευτοχράφω και συμφωνώ με την «Αλοχούρικη Γνώμη» για «Ντοκιμαντέρ του Σωματείου» στο τεύχος 55 του «Καραγκιοζή Αλοχούρικου», σελίδα 3: «Αφού ενώ χράφεται το όνομά μου (σημειώνω στο σχόλιό μου), δεν αναφέρεται η πολύχρονη ιδιότητα και προσφορά μου, εφόσον ήμουν για 33 χρόνια Πρόεδρος αυτού του Σωματείου και ο βασικός υπεύθυνος που το Σωματείο θα χιορτάσει το 2025 τα εκατό του χρόνια ζωής». Χωρίς τον ανωτέρω σεβασμό, δεν υπάρχει στο εξής λόγος επιγράψω αιτασχόλησης με το εν λόγω ντουουμένο:

<https://www.youtube.com/watch?v=U4KdeRzc8I>

ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΕΣ ΓΝΩΜΕΣ

Γράφει
ο Πάνος Καπετανίδης

• ΓΙΑ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Πρόσφατα, ανέβηκε στην ιστοσελίδα του Σωματείου ντοκιμαντέρ με τίτλο «Ο Καραγκιοζής και το Πανελλήνιο Σωματείο Θεάτρου Σκιών».

Η δράση παραγωγής του ντοκιμαντέρ υλοποιήθηκε από το Πανελλήνιο Σωματείο Θεάτρου Σκιών σε συνεργασία με την FIELDDOC-Σίλας Μιχάλακας, υπό την αιγίδα και με την οικονομική υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Δράσεις Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

Στο ντοκιμαντέρ (που ανάρτησε και στο Facebook ο σκηνοθέτης Σίλας Μιχάλακας), μίλησαν διάφοροι (καραγκιοζοπαίχτες και μη καραγκιοζοπαίχτες). Μίλησαν και μέλη του Δ.Σ. και Κ.Σ. του Σωματείου, στους οποίους εκτός από το ονοματεπώνυμό τους γράφτηκε (σωστά) και η ιδιότητά τους. Στη δική μου περίπτωση, γράφτηκε μόνο «Πάνος Καπετανίδης» και εκεί εξέφρασα τα τελευταία μου παράπονα για το 2023. Αφού ενώ γράφεται το όνομά μου (σημειώνω στο σχόλιό μου), δεν αναφέρεται η πολύχρονη ιδιότητα και προσφορά μου, εφόσον ήμουν για 33 χρόνια Πρόεδρος αυτού του Σωματείου και ο βασικός υπεύθυνος που το Σωματείο θα χιορτάσει το 2025 τα εκατό του χρόνια ζωής. Όχι, ότι φταις εσύ (Σίλας Μιχάλακας), αλλά η κακομοιριά και μικροψυχία αυτών που... δεν το σκέφτηκαν. Και είναι αλήθεια ότι άμα δεν ήμουν εγώ το 1986 να αναλάβω τη διάσωση και διατήρησή του Σωματείου, σήμερα ΔΕΝ θα υπήρχε Σωματείο.

Ο κύριος Σίλας Μιχάλακας απάντησε ευγενικά στο σχόλιό μου στο Facebook:

«Να το διορθώσουμε κύριε Καπετανίδη! Δεν υπάρχει λόγος να είναι κανένας παραπονεμένος, πόσω μάλλον αφού έχετε διατελέσει επί τόσα χρόνια πρόεδρος του σωματείου!». Αυτά στις 29 Δεκεμβρίου 2023. Έκτοτε νεότερο ΟΥΔΕΝ!!!!

Θωμάς Αθ. Αγραφιώτης
(Πατριάρχης ή Πατριάρχης)

ΤΟ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΙΚΟΝ

του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

57) Προγνωστικά

ΦΙΓΟΥΡΕΣ: Τάκη Παλαιοθόδωρου

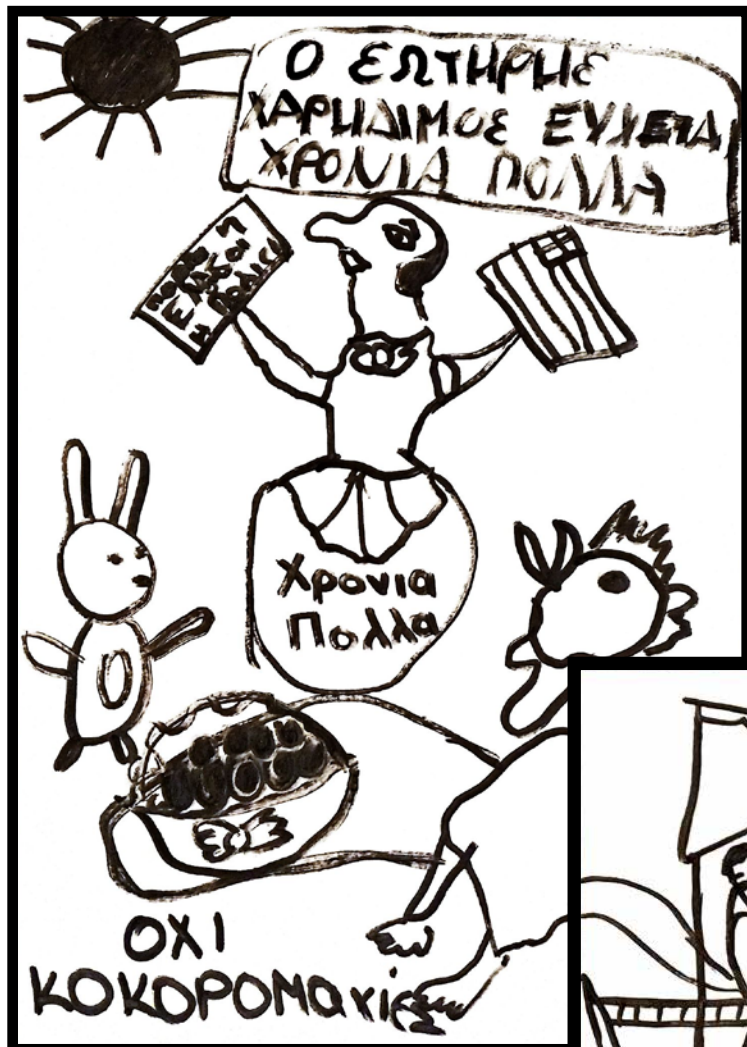

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Περιμένω προβλέψεις.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Πρόβλεψη καιρού;
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Πρόβλεψη εκλογικού καιρού.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Θα βρέξει;
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ψηφίζουμε στις 9 Ιουνίου.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Βροχοεκλογές;
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ευρωεκλογές.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Αυτές εννοώ. Θα βρέξει μαύρα.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Μαύρα πού; Στην κυβέρνηση;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Η κυβέρνηση όσο και αν πάρει, άλλο παίζει ρόλο.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ποιο παίζει ρόλο;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Η διαφορά από τον όποιο δεύτερο.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ποιος θα είναι ο δεύτερος;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Όποιος και να είναι ο δεύτερος, σημασία θα έχει...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Σημασία θα έχει η διαφορά του από τον πρώτο.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τόμπολα!
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Συνεπώς, ποιο πράγμα συμφέρει στον πρώτο;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τον συμφέρει να πλακώνονται οι άλλοι.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Να πλακώνονται για ποιο λόγο;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Να πλακώνονται για το ποιος θα είναι ο δεύτερος.

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Και ας είναι είκοσι και βάλε τοις εκατό πίσω.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ο πρώτος αυτό ήθελε πάντοτε.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Μπράβο σου που το κατάλαβες.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Χατζατζάρη, αυτό το είχα καταλάβει εδώ από καιρό.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Από πότε;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Από είκοσι σχεδόν χρόνια πριν που άκουγα να λένε...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Που άκουγες να λένε;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Που άκουγα να λένε ΠΑΣΟΚ-Συνασπισμός...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: ΠΑΣΟΚ-Συνασπισμός;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Σημειώσατε «X», όπως λέμε στο ποδόσφαιρο.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Για να μιλήσουμε με ποδοσφαιρικούς όρους, ε;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ε, για προβλέψεις δεν είχες πει στην αρχή;
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Καταλήγουμε εκεί που ξεκινήσαμε!
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ναι! Στα πλακώματα των άλλων! Πάρε και εσύ!
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Αχ! Προβλέψεις ήθελα, πλακώματα βροχής έφαγα!

Μας στέλνει ζωγραφιές
ο ΘΑΝΑΣΗΣ από τα Γρεβενά

«Εγκαίνια για το... γάμο του Καραγκιόζη» στη «Ζούγκλα»

«Σταμάτησε να λειτουργεί εδώ και 1,5 μήνα λόγω έλλειψης προσωπικού (!!!) το έργο ύδρευσης που κατασκευάστηκε στη λίμνη του Σμοκόβου. Υδρεύονται από ακατάλληλες στην πλειοψηφία τους γεωτρήσεις οι κάτοικοι τριών Δήμων της Θεσσαλίας». Όπως βλέπουμε, ο θεσσαλικός γάμος του Καραγκιόζη είναι κάτι παραπάνω από διάσημος και διαδεδομένος σε όλη την Ελλάδα. Η παρέλαση των κλασικών τύπων του μπερντέ είναι σαφώς περιττή: «Πρόκειται για το έργο ύδρευσης που κατασκευάστηκε στη λίμνη του Σμοκόβου, το οποίο εγκαινιάστηκε «εν χορδαίς και οργάνοις» και με πλατιά χαμόγελα, στις 8 Δεκεμβρίου από τον πρωθυπουργό».

Μανωλάκης ο Βομβιστής

«Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ»

του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

Ι) «ΤΕΡΙΡΕΜ» (1987)

Το θέμα της παρακμής του Θεάτρου Σκιών στην Ελλάδα, κατά τη μετεμφυλιακή εποχή, είχε απασχολήσει αρχικώς την ελληνική ταινία των Γεωργιάδη-Θαλασσινού με τίτλο «Καραγκιόζης, ο αδικημένος της ζωής» (1959) και από μια ιδιαίτερα μελοδραματική οπτική γωνία. Ο Νέστορας Μάτσας στην ταινία του «Δύσκολοι Δρόμοι» (1965) πραγματεύτηκε την ίδια θεματική, ως υποενότητα της ταινίας του, χωρίς όμως να προσθέσει κάτι καινούριο στη σχετική προβληματική.

Με το πέρασμα των ετών, ο Λευτέρης Ξανθόπουλος γυρίζει, πάνω στην ίδια θεματική, την ταινία «Ο Δραπέτης», δίνοντας έμφαση στις λεπτομέρειες και τελειοποιώντας το όλο ζήτημα παρά τις αρνητικές κριτικές που δέχτηκε. Είναι όμως αλήθεια ότι οι Έλληνες κινηματογραφιστές, για διάφορους λόγους, που δεν είναι της παρούσης στιγμής να αναλύσουμε εδώ, έδωσαν μεγάλη έμφαση στην εποχή της παρακμής του Θεάτρου Σκιών, αγνοώντας την περίοδο της αναγέννησης και της μεγάλης ακμής του θεάματος στα τέλη του 19ου και κυρίως κατά το πρώτο μισό του 20ού αιώνα (με τη μικρή αλλά μεμονωμένη εξαίρεση του «Θεόφιλου» για τις ταινίες μυθοπλασίας).

Τέσσερα χρόνια πριν από τον «Δραπέτη», ο Απόστολος Δοξιάδης σκηνοθετεί το «Τεριρέμ», θέτοντας στο σενάριό του το Θέατρο Σκιών ως μία βασική υποενότητα της ταινίας του (σε συνεργασία με τον Ευγένιο Σπαθάρη). Η προσέγγιση αυτής της τέχνης αφορά και πάλι την κλασική θεώρηση μιας τέχνης που είναι πια νεκρή και μουσειακού ενδιαφέροντος. Ωστόσο, ο σκοπός του σκηνοθέτη δεν είναι η ιστορική διάσταση του θέματος και το πώς ο Καραγκιόζης οδηγήθηκε στην παρακμή. Με άλλα λόγια, η παρακμή αυτή θεωρείται δεδομένη στην ταινία, οπότε η αντιμετώπιση αυτής της παρηκμασμένης τέχνης καλείται να γίνει από μία άλλη οπτική γωνία, όπως φαίνεται στην υπόθεση του έργου:

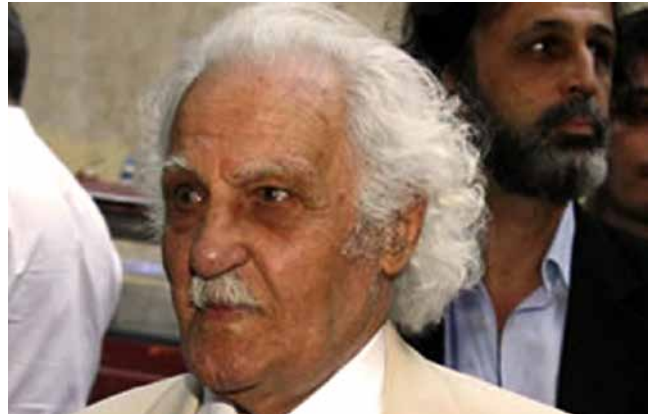
Ο Κώστας Καββαδίας (Αντώνης Καφετζόπουλος) υπηρετεί την τέχνη του Καραγκιόζη. Η σύζυγός του είναι άρρωστη και δεν μπορεί να μιλήσει. Μια παράσταση Θεάτρου Σκιών (στην Αχλαδιά της Βόρειας Εύβοιας) θα τους αλλάξει τη ζωή. Ο καραγκιοζοπαίχτης θα συνάψει σχέση με μια άλλη κοπέλα, όταν μάθει ότι γυναίκα του τον έχει απατήσει με το γιατρό της. Η σύζυγός του τότε αποπειράται να

αυτοκτονήσει, άλλα σώζεται την τελευταία στιγμή από δύο μοναχούς που βρίσκονται στην περιοχή εξαιτίας των μυστήριων οραμάτων μιας γριάς. Όταν η γριά δολοφονηθεί από μια σπείρα αρχαιοκάπηλων, η κοπέλα θα γίνει κοινωνός αυτών των οραμάτων, ανακτώντας τη χαμένη λαλιά της.

Η θέση της τέχνης του Θεάτρου Σκιών στην ταινία αυτή παίζει ένα ρόλο καταλυτικό: Η παράσταση παίζεται επί τρία συνεχή βράδια με τον τίτλο: «Ο Καραγκιόζης και το μαρτύριο του Χατζηδήμου». Πρόκειται για μια ηρωική παράσταση σε τρία μέρη: «Η Πτώση», «Το Μαρτύριο» & «Η Αποθέωση».

Το συγκεκριμένο έργο φαίνεται να προέρχεται από το ηρωικό δραματολόγιο του καραγκιοζοπαίχτη Γιάννου Μπαλούρδου (1922-2002). Σύμφωνα με την υπόθεσή του, ο Χατζηδήμος έπεσε στην παγίδα των Τούρκων και δέχτηκε να ασπαστεί το μουσουλμανισμό. Την τελευταία στιγμή, όμως, θα αποφασίσει να μην αλλαγοπιστήσει, θα υποστεί βασανιστήρια και οι Άγγελοι θα ανεβάσουν την ψυχή του στον ουρανό. Την ώρα που ο Χατζηδήμος μαρτυρεί στο όνομα του Τριαδικού Θεού, η μουγκή κοπέλα και οι δύο μοναχοί ανακαλύπτουν οστά Αγίων Νεομαρτύρων της Τουρκοκρατίας, σύμφωνα με τα οράματα που έβλεπε η γριά. Η κοπέλα μαθαίνει να προσεύχεται χάρη στους μοναχούς, βρίσκει

και του καραγκιοζοπαίχτη: Οι δυο τους θα γνωρίσουν την πτώση μέσα από την αμοιβαία απιστία τους, οι δυο τους θα βιώσουν το μαρτύριο (απόπειρα αυτοκτονίας της κοπέλας και κάψιμο του μπερντέ), η κοπέλα θα γίνει καλά χάρη στο θαύμα και θα γυρίσει στον άντρα της που κλαίει, κάνοντάς τον κοινωνό της κάθαρσης.

Οι κριτικές όμως ήταν ιδιαίτερα αυστηρές, όπως παραδείγματος χάρη και πάλι η κριτική του Βασίλη Ραφαηλίδη:

«Παρά τη σαφέστατη και δηλωμένη τοποθέτηση του υπογραφόμενου ενάντια στις θρησκείες γενικά, και το χριστιανισμό ειδικότερα, (η ιστοπεδωτική θρησκεία των ταπεινών και παντοιοτρόπως μειονεκτικών, καθώς και η ιδεαλιστική, “χύμα” αγάπη για όλους και για όλα δεν είναι κάτι που με αφορά προσωπικά, παρότι κατανοώ το ενδιαφέρον των πολλών για αυτά τα φιλοσοφικά και ηθικά κατηγορήματα), λοιπόν, παρά την ανυπαρξία σε μένα θρησκευτικού συναισθήματος θα έβλεπα με πολλή χαρά μια ταινία ορθόδοξου ή νεοορθόδοξου προβληματισμού. Η Ορθοδοξία αποτελεί βασική παράμετρο της ελληνικής κοινωνίας και από αυτή την άποψη ενδιαφέρει όλους μας. Αρκεί η ορθόδοξη ταινία εκτός από ορθόδοξη να είναι και... ταινία! Στο Τεριρέμ δεν είναι η ύπαρξη ορθόδοξου προβληματισμού που με ενοχλεί, αλλά η ανυπαρξία κινηματογράφου που με εξοργίζει. Αλλά και η επιπολαιότητα στην προσέγγιση σοβαρών προβλημάτων- μια επιπολαιότητα που καταστρέφει ακόμα και την αρχική πρόθεση του δημιουργού, που τελικά γελοιοποιεί όχι μόνο τον κινηματογράφο αλλά και την Ορθοδοξία. Μπορεί να μην συμφωνώ

τη λαλιά της και επιστρέφει στον άντρα της, ο οποίος έχει μείνει μόνος του και έχει κάψει το θέατρό του μετά την ολοκλήρωση της παράστασης. Ταυτόχρονα λοιπόν με το τριμερές δράμα του Χατζηδήμου, εξελίσσεται και το εξίσου τριμερές δράμα της κοπέλας

ιδεολογικά με τον Ντράγιερ και τον Μπρεσόν, αλλά μένω εκστατικός μπροστά στο κολοσσιαίο ταλέντο τους και το βάθος και τη γνησιότητα μιας προβληματικής που δεν με αφορά προσωπικά. Είθε ο ελληνικός κινηματογράφος να αποκτήσει κάποτε τον δικό του Ντράγιερ. Αλλά αυτός δεν φαίνεται να είναι ο κ. Δοξιάδης» (Β. Ραφαηλίδη, Ελληνικός Κινηματογράφος-Κριτική: 1965-1995, εκδ. Αιγόκερως, Αθήνα 1995, σ. 148-149).

Το έργο δέχτηκε αυστηρή κριτική τόσο για το θρησκευτικό του περιεχόμενο όσο και για τη δομή του. Θα τολμούσαμε όμως να πούμε ότι η κριτική αυτή δεν έλαβε υπόψη της την προσπάθεια αναζήτησης ενός νέου τρόπου γραφής. Ο σκηνοθέτης δεν υπάρχει λόγος να μιμηθεί άλλους σκηνοθέτες, όπως τον Ντράγιερ ή τον Μπρεσόν, για να δημιουργήσει ένα νέο προσωπικό ύφος θρησκευτικών αναζητήσεων πάνω σε αυτό το θέμα. Αντιθέτως, επιβάλλεται να αναζητήσει μια νέα φόρμα και μια νέα δομή στον τρόπο της κινηματογραφικής του έκφρασης, έτσι όπως την εκφράζει τελικά μέσα από τις παράλληλες ιστορίες που καταλήγουν στο κεντρικό νόημα. Ωστόσο, και η δομή αυτή κατηγορήθηκε εξίσου από την κριτική, η οποία μίλησε για «χάσμα» και «αποδιοργάνωση» του ρυθμού και για «αποδυνάμωση» της ταινίας. Η απάντηση στις παραπάνω κριτικές είναι δυνατό να δοθεί μέσω της παράστασης του Καραγκιόζη, ο οποίος κατέχει σταθερά το κεντρικό σημείο αναφοράς σε όλο το έργο μέσα κυρίως και από τη θεματολογία του συγκεκριμένου έργου. Γύρω από το δράμα του Χατζηδήμου, εκτυλίσσεται το δράμα του ζευγαριού. Κατά συνέπεια, την ίδια στιγμή, παρακολουθούμε δύο δράματα: το ένα πίσω από το πανί και το άλλο μπροστά από το πανί. Κοινή συνισταμένη τους είναι η πτώση, το μαρτύριο και η αποθέωση. Κοινός παρονομαστής τους είναι το παρόμοιο θρησκευτικό περιβάλλον της Τουρκοκρατίας και της σύγχρονης εποχής, με κοινό συνδετικό κρίκο τα οστά των Νεομαρτύρων που βρέθηκαν την ώρα της παράστασης. Μια τέτοια πολυσύνθετη κινηματογραφική δόμηση του έργου με τόσες αρμονικά πλεγμένες διακλαδώσεις, είναι κρίμα

που δεν εκτιμήθηκε από την κριτική. Όπως είναι κρίμα που δεν εκτιμήθηκαν και οι θρησκευτικές ανησυχίες της ταινίας. Και κυρίως είναι κρίμα που δεν αναδείχτηκε (από την κριτική) ο κομβικός ρόλος του Θεάτρου Σκιών, η ορθότατη θεματικά επιλογή των ηρωικών παραστάσεων και ακόμα η εξαιρετική συνεργασία με τον Ευγένιο Σπαθάρη σε εικαστικό επίπεδο και προφανώς σε επίπεδο κατευθυντήριων οδηγιών και συμβουλών.

Με άλλα λόγια, πρόκειται για μια ταινία που αξιοποιεί το γεγονός της παρακμής του Θεάτρου Σκιών, για να το προωθήσει σκηνοθετικά ως μέσο για την ανάδειξη της αμαρτίας και της πτώσης, του μαρτυρίου και της θυσίας, της κάθαρσης και της αναβάπτισης. Η τέχνη του Καραγκιόζη λοιπόν είναι ο καθρέφτης για την κοπιώδη και βασανιστική πορεία προς μια λύτρωση και μια αναγέννηση. Είναι προφανές ότι η ταινία μπόρεσε να αναδείξει την εξωπραγματική και υπερβατική διάσταση των σκιών όχι μόνο στον παρόντα κόσμο με το θαύμα, αλλά και στην πέραν του τάφου ζωή μέσω της συμβολικής και αισθητικής διάστασης των σκιών σε σχέση με τον ψυχισμό του καραγκιοζοπαίχτη και της συζύγου του. Για το λόγο αυτό, η φιλοσοφία του Θεάτρου Σκιών προβάλλεται μέσω του «Τεριρέμ» με εξαιρετικά αποτελεσματικό τρόπο, σχετίζοντας το μυστικισμό και τον ονειρικό κόσμο της σκιάς αφενός με τη θρησκευτικότητα και την πίστη και αφετέρου με την προσευχή και την προσδοκία της μετά θάνατον ζωής.

**ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ
ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ**
ΑΠΟ ΤΟ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ Q 732 ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΡΑΪΜΑΡΤΣ (ΓΕΡΜΑΝΙΑ)

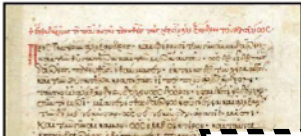
ΕΚΤΟ ΜΕΡΟΣ

(Συνέχεια της φύλλου 90ν)
«Πώς ο Αλέξανδρος εκάθισεν
εις τον θρόνον του Δαρείου»

Αλέξανδρος εντόθην φορείαί
πολυμήτην και έβαλεν εις το κεφάλιν
του το στέμμαν του Σολομών του Βα-
σιλέως. Και εδιέβην εις το κάστρον
την Περσίδα και υπήγεν εις το σαρ-
νι (137) του Δαρείου. Και εκάθισεν
εις τον θρόνον τον αργυροβόχρουνον
(138) του Δαρείου, και ητον εγκοσμη-
σμένος με πολυμήτην λιθορρόπουλα
και ήτον υψηλός βήματα τέσσαρα.
Και αυτού ήλθαν οι Πέρσες και οι
Μακιδόνες και επροσκύνησαν τον
Αλέξανδρον και εφήμιον τον φωνή
μεγάλη: «Παλλά τα έτη τον (91ν)
Βασιλέα (139) τον Αλέξανδρο και του
κόσμου ολουού Βασιλέα. Ο Δαρεί-
ος ητον εις τον Αλεξανδρον κοντά και
είπεν και ήφσαν την θυγατέραν του
τη Ρωϊάνδρα και ηπήεν την από
το χέρι και έ<δω>κέν την του Αλε-
ξάνδρου και είπεν: «Αέλιου, Βασιλέα
Αλέξανδρε, την απλαγχηνήν μου
Βιγατέρα, την Ρωϊάνηρα»

«Πώς ο Αλέξανδρος
έλαβε την Ρωϊάνδρα
γυναικα»

Αλεξανδρος ανεστή εκ του θρόνου του και ηπήεν την από το χέρι και με τα-
την εκάθισεν εις τον θρόνον τον βασιλικόν και έβγαλεν το στέμμα εκ το κεφάλιν του
και έβαλεν το εις της Ρωϊάνδρας το κεφάλι. Και η Ρωϊάνδρα έβγαλεν το δακτυλίδι
της (140) και έβαλεν το εις το χέρι του Αλεξανδρου. Και είπεν ο Αλέξανδρος: «Ηβλέ-
πεις, αυθεντή βασιλέα Δαρεε ο<τι> η γλυκυτάτη σου θυγατέρα θέλει βασιλεύσει
όλον τον κόσμον με τέμνα και γύριε την πικραμένην σου καρ(91ν)δίαν εις χαράν.
Ο Αλέριος είπεν την θυγατέραν ταυ με το στέμμαν του Αλεξανδρου και εχρήεν και
είπεν: «Οι αυθεντές και ο Βασιλέα να σε προσκύνησαν, Αλεξανδρε, και να βασι-
λεύσεις όλην την οικουμένην». Και ηπήεν και την γυναικα του επαράδωσεν την του

Folio 85r Ο Δαρείος παραδίει στον Αλέξανδρο την οικογενεία του και περαινεί.

**ΛΕΣ ΚΑΙ ΗΤΑΝ ΧΘΕΣ:
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ 47ου ΤΕΥΧΟΥΣ
(Μάιος 2023)**

Τέσσερις
εικόνες μιλάνε
όσο 4.000
λέξεις...

**ΝΙΚΟΣ ΡΙΖΟΣ
(1924-1999)**

του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

Ο ηθοποιός Νίκος Ρίζος είναι ένα ακόμη πραγματικό «φανόμενο» του παλιού ελληνικού κινηματογράφου και κα' επέκταση του ελληνικού κοινό, η θέρμη της υποκριτικής του, οι τύποι του και ο αυτοσαρκασμός του για το ύψος του, τον έκαναν ελαρχής και αδιαλείπτως (ως το τέλος της κοριέρας του) δημοφιλέστατο και αγαπάτο στο ελληνικό κοινό.

Κατέβηκε στην Αθήνα σε νεαρή ηλικία από το ιστορικό Πέτα της Άρτας. Εκεί το έτος 1927 η πρόκληση των ελληνικών επαναστατικών δυνάμεων προς την Ηπειρο είχε συντριβεί με καταστροφικές συνέπειες. Παρόμοια καταστροφική ήταν και η είδηση της Ελλάδας στα τέλη της δεκαετίας του 1940, όταν ο Νίκος Ρίζος δοκίμασε την καλλιτεχνική του τύχη στην πρωτεύουσα των ευκαιριών.

Έτσι είχε την τύχη εξωχρή, να υποπαινεύσει ένα θέατρο με μεγάλη υπόνοια της εποχής και με πιο ευτυχή συγκυρία ίσως τη συνεργασία του με τους Αλέκο Σακελλάριο και Χρήστο Γιαννακόπουλο και τη συμμετοχή του στην επιδείριση «Ανθρώποι, άνθρωποι». Την ίδια εποχή κάνει την πρώτη (και σύντομη) κινηματογραφική του εμφάνιση στην ταινία της Φίνος Φιλμ και του Νίκου Τσιφούρα «Χαμένοι Άγγελοι».

Το 1950 συμμετέχει (με έναν πιο ουσιαστικό ρόλο) και στην τρέπασια εμπορική επιτυχία του Γιώργου Τζαβέλα και της Φίνος Φιλμ, στην ταινία θρώκος «Ο Μεθύστακας», υποδύομενος ένα κακεντρέχες μαγκάκι από την παρέα του μεθύστακα Ορίστη Μακρή σε τσέρνα της Πλάκας. Πολύ συχνά η εμφάνιση αυτή του Ρίζου λογίζεται (σεφαλμένα) ως η πρώτη του κινηματογραφική εμφάνιση, ενώ είναι η δεύτερη του. Αν και όχι η πρώτη, πρόκειται για μια κινηματογραφική εμφάνιση με ουσία, διότι εδώ εγκαινιάζεται μια ακόμα ευτυχής (κινηματογραφική εν προκειμένω) συγκυρία χάρη στη συνεργασία του Νίκου Ρίζου με τον Τζαβέλα και τη συμμετοχή κατόπιν του νεαρού αρτινού ηθοποιού και σε άλλες ταινίες του σπουδαίου αυτού σκηνοθέτη της Φίνος Φιλμ.

Δυσθυμωμένους και με μεγαλύτερη ρόλη ο Νίκος Ρίζος υποδύεται κατόπιν τον Ασιόβα στην «Αγνή του λιμανιού» του Τζαβέλα στο πλάι του Αλκαου Αλεξανδράκη και της Ελένης Κατσαργύρη, ενώ αργότερα εντυπωσιάζει ούι «Σωφρόνι» του Τζαβέλα ως ο μάλλον ανιγαμνιστικός συνάδελφος ταξίτης του Μίμη Φωιδόπουλου, που όμως θα μας εκπλήξει στο τέλος της ταινίας με την αλλολεγγυία που επιδεικνύει στα δύσκολα.

Αρχής γενομένης με αυτές τις ποιοτικές ταινίες και με κερτημένη παρως τηχότητα, ο Νίκος Ρίζος εν-βάζει κινηματογραφικούς ρυθμούς και συμμετέχει σε αρκετές καλές ταινίες μέχρι το τέλος της δεκαετίας του

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

Μηνιατική ανεξάρτητη-αδέσμευτη ηλεκτρονική έκδοση
σε θέματα Θεάτρων Σκιών, σάτιρας και ενρύτερης ενημέρωμα
Περίοδος Α' Τεύχος 47 ΜΑΪΟΣ 2023

**«Ο Καραγκιόζης και το
πασχαλινό κοστούμι»**

© Pipina D. Elles

Sydney, 2023

ΚΑΡΑΚΙΟΖΗΣ: Αγλαία, Καραγκιόζης,
Μπαρμπαγιώργος, Κοληλιάρη,
ΦΙΓΟΥΡΕΣ: Πάνου Κασιτανίδη

Αγλαία: Άκουσε, άντρα μου! Μεγάλη Παρασκευή ζήμρωσε! Το βράδυ θα πάρω το μεγάλο μου γιο και θα πάω στην εκκλησία της Μητροπόλεως. Θα πάμε να Βορ-Χριστού! Πρώτα για την ανώνια αντίβραση για την ημερομηνία του ΕΝΟΣ Αθώου! Καραγκιόζης: Κι εγώ τι θα κάνω; Θα κάτσω εδώ μόνος μου; Αγλαία: Έλα και από μαζί μας!

Καραγκιόζης: Πώς θα έλθω; Με τη βράκα που έχω και το γελόκι; Αγλαία: Επεί το είπες! Έλα λοιπόν! Πάρε το μεγάλο γιο μας και πήγαινε να αγορά-σεις ένα μέγριο κοστούμι.

Καραγκιόζης: (Γέλασε με αμυχονία) Με κοροϊδεύεις; Αγλαία: Κάποτε θα πρέπει να το κά-νεις και αυτό! Αν είσαι Έλληνας και Χριστιανός!

Καραγκιόζης: Μια κουρβένα είναι! Να πάω, λέει, να πάρω ένα μέγριο κοστούμι! Θα με κοροϊδέψουν! Θα πουν ότι παρτώ τα ιστορικά μου ρούχα. Απαρνόμαι το ιστορικό μου παρελθόν!

Αγλαία: Όχι δα! Θα ελλιοστούναι. Αν θα πρέπει να πας στην εκκλησία, δεν είναι σωστό να νυ φοράς την κλασική βράκα σου!

(Χαμίζει η πόρτα)

Καραγκιόζης: Ναί! Ποιος είναι πα-σχαλινός; Μπαρμπαγιώργος: Εγώ είμαι, ο μπάρμπαρ σου, ο Γιώργης!

Καραγκιόζης: Έλα! Έλα!

Ναστραντίν Χότζα

Επιμέλεια: Πάνος Καπετανίδης

94. - Η ΚΕΦΑΛΗ ΤΟΥ ΓΑΪΔΑΡΟΥ

Κάποτε, ψόφησε ο γαϊδαρος του Νασρ-εν-Ντιν Χότζα και ο πανούργος, για να μην ζημιωθεί την τιμή που είχε δώσει για αυτόν, σοφίστηκε το ακόλουθο τέχνασμα:

Αγόρασε κάμποσο νήμα και αφού έκοψε το κεφάλι του γαϊδάρου, το τύλιξε με εκείνο το νήμα, έκανε ένα πελώριο και βαρύ κουβάρι και το κατέβασε

στην αγορά για να το πουλήσει.

Σε λίγο, παρουσιάστηκε ένας αγοραστής, που συμφώνησε μαζί του την τιμή και πήγαν να το ζυγίσουν. Ενώ το ζύγιζε ο δημόσιος ζυγιστής, ο αγοραστής το έβλεπε πολύ βαρύ και απορούσε. Ρώτησε τον Νασρ-εν-Ντιν:

- Κάπως βαρύ μου φαίνεται αυτό το νήμα. Μην έχεις τίποτα μέσα;

Έκανε αυτήν την ερώτηση δυο και τρεις φορές μπροστά σε άλλους και πάντοτε λάβαινε από τον Νασρ-εν-Ντιν την ίδια και στερεότυπη απάντηση:

- Όχι, γαϊδουροκέφαλο!

Τέλος, πλήρωσε την αξία του νήματος σωστή, όσο ζύγιζε το κουβάρι, και ο Νασρ-εν-Ντιν γύρισε στο σπίτι του καταχαρούμενος, που με το τέχνασμά του αυτό κατόρθωσε να μην χάσει την αξία του γαϊδάρου, που του ψόφησε.

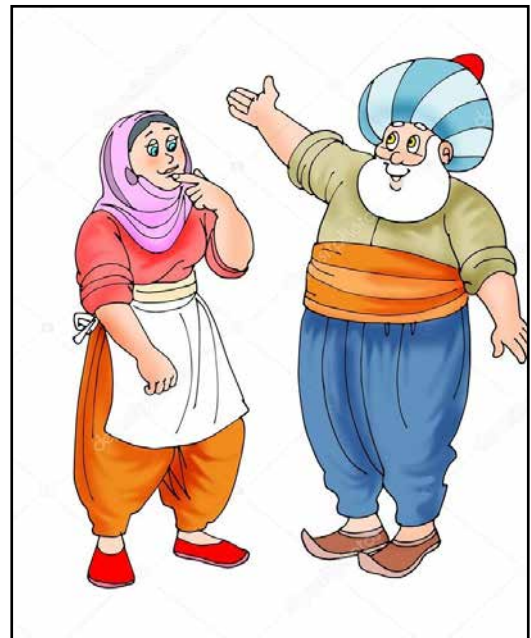
Ύστερα από κάνα-δυο μέρες, ο αγοραστής θέλοντας να χρησιμοποιήσει το νήμα, άρχισε να ξετυλίγει το κουβάρι που του πούλησε ο Χότζας, όταν ξαφνα αφού ξετύλιξε κάμποσο, είδε να ξεπροβάλει η πελώρια κεφαλή ενός γαϊδάρου και αμέσως κατάλαβε την κατεργαριά του Χότζα.

Δεν έχασε καιρό, μόνο μια και δυο, πήγε στον Καδή και έκανε μήνυση και ο Καδής αμέσως έστειλε να φωνάξουν τον Χότζα.

Όταν ήρθε και ρωτήθηκε πώς έγινε το πράγμα, ο Χότζας, με όλη του την απάθεια, του απάντησε ότι αυτός το είπε πως μέσα στο κουβάρι ήταν το γαϊδουροκέφαλο και είχε και μάρτυρες μάλιστα, τον δείνα και τον τάδε, που το άκουσαν.

Αυτούς τους δείνα και τους τάδε, ο Καδής έστειλε και τους έφερε αμέσως και όλοι τους επιβεβαίωσαν τα λόγια του Χότζα.

Έτσι, ο Καδής έδωσε δίκαιο στον Χότζα

και τον αγοραστή τον έστειλε να κόβει ξύλα.

95. - Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΣΚΟΡΔΩΝ

Μια χρονιά, ο Νασρ-εν-Ντιν Χότζας φύτεψε σκόρδα στον κήπο του και όταν τα είδε πια γινωμένα, έβγαλε κάνα-δυο και τα έφαγε, λέγοντας μέσα του:

«Και του χρόνου, να δώσει ο Θεός!».

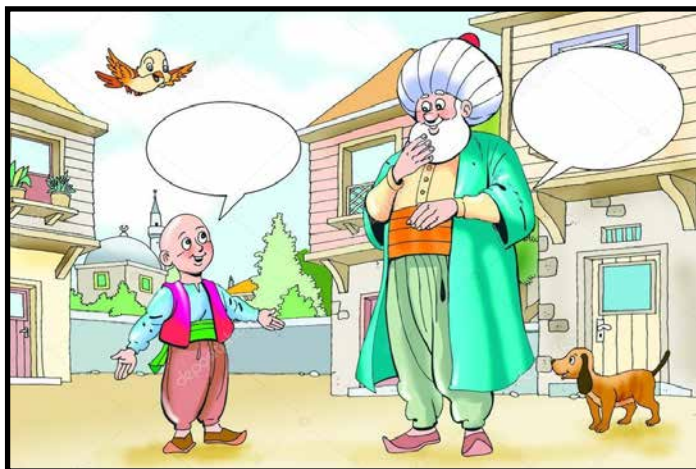
Τώρα, το ίδιο εκείνο βράδυ, ο Χότζας θέλησε να πλαγιάσει με τη γυναίκα του και πήγε στην κάμαρά της, μα εκείνη έτυχε να μην μπορεί να υποφέρει τη βρώμα αυτού του φυτού και όταν ο άνδρας της την πλησίασε μέσα στο σκοτάδι, όλο περιποιησεις και χάδια, πήγε αμέσως στη μύτη της η μυρωδιά του σκόρδου και δίνοντας μια γερή κλωτσιά του Χότζα, τον πέταξε έξω από το κρεβάτι, λέγοντάς του με θυμό:

- Πουφ! Σκορδοφαγωμένος μου ήρθες; Να φύγεις, να μην σε ξαναδώ πια στα μάτια μου. Και, μα τον Θεό, σου λέω, αν ξαναφάς σκόρδα, θα πάω αμέσως στον Καδή να σε χωρίσω.

Είναι αδύνατο να φανταστεί κανείς σε ποια ταραχή έριξε τον Χότζα η απειλή της γυναίκας του. Πέρασε όλη τη νύχτα μονάχος στον οντά του, άπνους και σε μεγάλη αμηχανία, μην ξέροντας πώς να κάνει, για να μην χάσει τις δυο μεγάλες του αγάπες, την αγάπη του για τη γυναίκα του και την αγάπη του για τα σκόρδα.

Το πρωί, μπαϊλντισμένος από την αϋπνία και σεκλεισμένος, κατέβηκε σε ένα ράφτη, φίλο του, που είχε ένα μπουστάνι δίπλα στο δικό του και φύτευε σκόρδα και ήταν και αυτός φοβερός σκορδοφάγος και τον ρώτησε:

- Ω Φουλάν! Να έχεις καλό από το Θεό, ξέρεις να μου πεις πώς μπορεί κανείς να φυτέψει σκόρδα με τέτοιο τρόπο ώστε όταν τρώει να μην βρωμά το στόμα του;

Ο ράφτης του απάντησε:

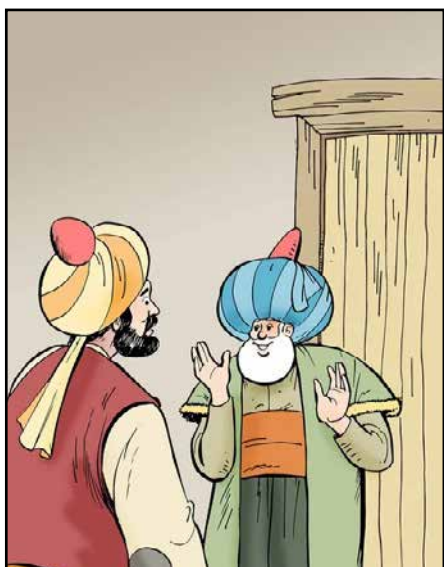
- Απλούστατο! Πριν τα φυτέψεις, γδύσε τα από τις φλούδες τους.

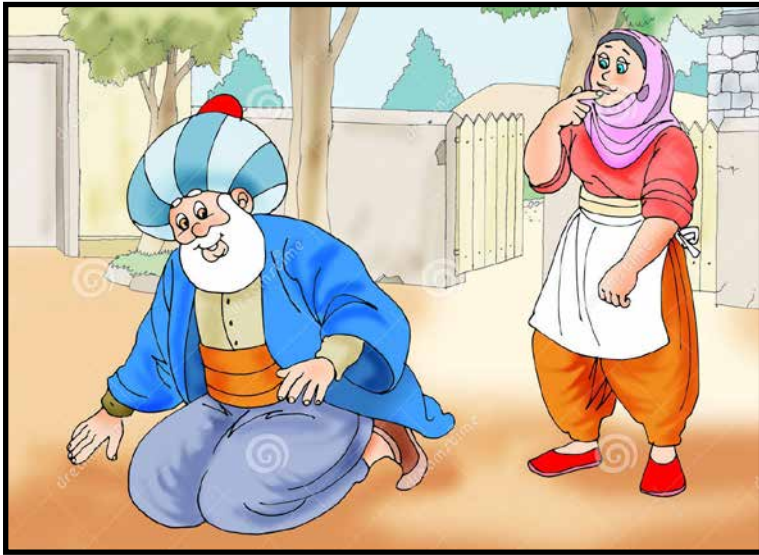
Ο Χότζας ακολούθησε πιστά τη συμβουλή αυτή του φίλου του, του ράφτη, μα όταν τα σκόρδα που φύτεψε γυμνά από τις φλούδες τους, γένηκαν και έφαγε από αυτά, πάλι βρωμούσε το στόμα του.

Έτρεξε στο φίλο του και με μεγάλο πόνο του ανάγγειλε ότι η συνταγή του δεν πέτυχε.

- Έχεις δίκαιο, μωρέ Χότζα, απάντησε με ειλικρινή θλίψη ο ράφτης. Λησμόνησα να σου πω ότι πρέπει να είσαι και εσύ ολόγυμνος την ώρα που τα φυτεύεις.

Ο Νασρ-εν-Ντιν εφάρμοσε και αυτήν την οδηγία, μα όταν γένηκαν τα σκόρδα, πάλι βρωμούσαν.

Φρενιασμένος τότε, ο Χότζας πέταξε πέρα τα σκόρδα με θυμό και τους είπε:

- Βρε σεις, δεν αλλάζετε κεφάλι! Σας γύμνωσα, έγινα και εγώ τσίτσιδος για το χατίρι σας, μα εσείς μείνατε τα ίδια! Α, να χαθείτε από τα μάτια μου! Να είμαι κερατάς, αν θα σαςβάλω άλλη φορά στο στόμα μου.

96. - Ο ΕΑΥΤΟΣ ΤΟΥ

Μια μέρα, ο Χότζας, περνώντας από έναν δρόμο, είδε κάποιον και αφού τον παρατήρησε λίγη ώρα, με προσοχή από πίσω, έτρεξε, στάθηκε πλάι του, έσκυψε και τον κοίταξε

καλά στο πρόσωπο και ύστερα τραβήχτηκε πάλι πίσω.

Όταν έκανε ο άνθρωπος μερικά βήματα, ο Χότζας, αφού τον παρατήρησε πάλι προσεκτικά από πίσω, έτρεξε όπως και την πρώτη φορά και έσκυψε και τον κοίταξε στο πρόσωπο.

Παραξενεύτηκε ο άνθρωπος και τον ρώτησε:

- Θέλεις τίποτα από μένα;
- Θα σου το πω, απάντησε ο Χότζας, δεν είναι ντροπή. Ποιος είσαι; Δεν σε γνωρίζω.
- Αφού δεν με γνωρίζεις, γιατί με παρατηρούσες έτσι;
- Επειδή το σαρίκι σου έμοιαζε με το δικό μου, σε πήρα για τον εαυτό μου, αποκρίθηκε ο Χότζας.

97. Η ΓΚΑΜΗΛΑ

Κάποτε, μερικοί φίλοι του Χότζα τον προσκάλεσαν σε μια εκδρομή και αυτός νοίκιασε μια γκαμήλα, για να πάει.

- Να πάω τουλάχιστον με άνεση, είπε, και όχι πεζός να σπάσω τα πόδια μου. Μα εκεί που πήγαιναν, επειδή δεν ήξερε να κουμαντάρει την γκαμήλα, ο Χότζας ερέθισε το ζώο, βέβαια δίχως να το θέλει ο μαύρος! Η γκαμήλα έβγαλε ένα μουγκρητό και τίναξε χάμου τον αναβάτη της και ύστερα πήγε και γονάτισε πάνω του.

Ο Χότζας έβγαλε δυνατές κραυγές από τον τρόμο του και οι άλλοι γυρίζοντας πίσω, έτρεξαν και τον ελευθέρωσαν.

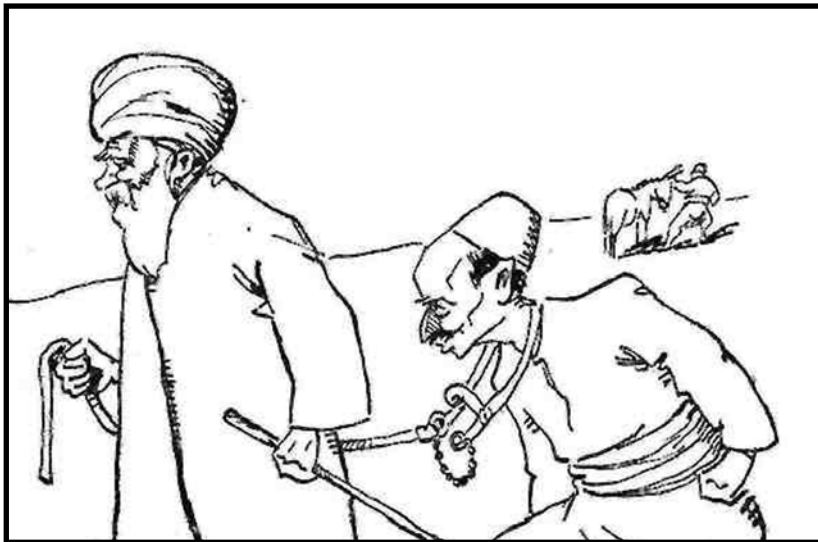
Σε λίγο, όταν συνήρθε από την τρομάρα του, ο Χότζας είπε στους φίλους του.

- Ω αδερφοί μου, είδατε πώς με βασάνισε αυτή η άτιμη γκαμήλα; Σας παρακαλώ, πιάστε την και φέρτε μου τη να τη σφάξω για τιμωρία της!

98. - Ο ΓΙΟΣ ΤΟΥ

Μια μέρα, ο μικρός γιος του Χότζα λογόφερε με τον πατέρα του και του πέταξε αυτόν το λόγο:

- Ξέρω πώς ήρθες στον κόσμο!
- Τι λέει αυτό το βρωμόπαιδο; φώναξε από μέσα θυμωμένη η μητέρα του.

- Μην θυμώνεις, γυναίκα!
είπε ο Χότζας. Άσε το παιδί να το
ξέρει και αυτό!

99. - ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΤΑ

Μια μέρα, ο Νασρ-εν-Ντιν
Χότζας ρώτησε τη γυναίκα του:

- Βρε, γυναίκα! Από πού κα-
ταλαβαίνει κανείς τον πεθαμένο;
Εκείνη του είπε:

- Να, από τα χέρια και τα πό-
δια που ξυλιάζουν.

Λοιπόν, ύστερα από μερικές
μέρες, ενώ ο Χότζας πήγαινε με

το γαίδαρό του στο δάσος, για να μαζέψει ξύλα, γιατί ήταν χειμώνας, αισθάνθηκε
έξαφνα τα πόδια του και τα χέρια του να ξυλιάζουν από το κρύο.

- Να! Πέθανα! είπε και ξαπλώθηκε κάτω από ένα δέντρο.

Σε λίγο, κατέβηκαν λύκοι από το βουνό, είδανε το γαίδαρο και πεινασμένοι κα-
θώς ήταν, έπεσαν απάνω του και άρχισαν να τον καταβροχθίζουν.

Και ο Χότζας από το μέρος όπου ήταν ξαπλωμένος:

- Τι να σας κάνω; Να έχετε χάρη που είμαι πεθαμένος, αλλιώς θα σας έδειχνα
εγώ!

.100. - ΝΕΦΤΙ

Μια μέρα, ο Χότζας γύρι-
ζε από το δάσος με το γαίδαρό
του φορτωμένο ξύλα. Μα είχε
παραφορτώσει το ζώο και το κα-
κόμοιρο δεν μπορούσε να περ-
πατήσει.

Κάποιος τότε περνώντας
από εκεί, άλειψε τα πισινά του
γαϊδάρου με νέφτι και αμέσως ο
γαίδαρος άρχισε να τρέχει τόσο
γρήγορα, ώστε ο Χότζας δεν
μπορούσε να τον φτάσει.

- Μωρέ, τι θαυμάσιο πράγ-
μα είναι αυτό! είπε ο Χότζας
στον άνθρωπο. Σε παρακαλώ,
δώσε και σε μένα λιγάκι!

Ο άνθρωπος, του έδωσε και ο Χότζας αλείφτηκε. Μα, αμέσως ένοιωσε καΐλα και
φλόγα και άρχισε να τρέχει τόσο, ώστε ξεπέρασε και το γαίδαρό του και έφθασε πιο
γρήγορα από αυτόν στο σπίτι. Μα και εκεί μην μπορώντας να σταθεί, έτρεχε απά-
νω-κάτω και μέσα στις κάμαρες και πάνω στην ταρατσα και κάτω στην αυλή και μια
στιγμή που συνάντησε τη γυναίκα του, της είπε:

- Αν θέλεις να με φθάσεις, αλείψου με λιγάκι νέφτι!

ΕΔΩ ΓΕΛΑΜΕ

ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ
ΚΑΤΤΕΤΑΝΙΔΗ

Όταν η ΠΟΘΑ έχει δίκιο

Στον Καραγκιόζη "ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΟ", έχουμε καυτηριάσει σε άρθρα του την κομματισμένη άποψη της ΠΟΘΑ (Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Θεάματος Ακροάματος) με τις κομματικοποιημένες θέσεις που παίρνει και κυρίως των καλεσμάτων σε συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις επί παντός θέματος, ακόμα και μη καλλιτεχνικών. Αυτή την φορά θα πούμε και την καλή μας κουβέντα, μιας και το θέμα που θίγει η ανακοίνωσή της είναι και καλλιτεχνικό και κατά την γνώμη μας ορθό.

Ακολουθεί η ανακοίνωση.
(Π.Κ.)

Αθήνα, 24-04-2024

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΑΣΤΟΧΙΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΞΙΑΣ 27.500.000 ΕΥΡΩ.

Στο κενό πέφτουν οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις του Υπουργείου Πολιτισμού με βάση το άρθρο 113 του Νόμου 5039/2023 για την επιδότηση καλλιτεχνών και χειροτεχνών, μέσω ενίσχυσης από το Έργο με κωδικό 16715 που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης «**Ελλάδα 2.0**» και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, με την εφαρμογή του άρθρου **58 του Ν.4915/2022 (Α΄63)** περί ειδικών δεσμευμένων καταπιστευτικών λογαριασμών (escrow accounts).

Ο Νόμος έδινε και δίνει κίνητρα στους καλλιτέχνες και τους εργαζόμενους στην τέχνη και το πολιτισμό για τα φορολογικά έτη **2022, 2023, 2024** και αφορά επιδοτήσεις και ενισχύσεις για τα πρώτα **3.100** φυσικά πρόσωπα που θα έσπευδαν να κάνουν έναρξη εργασιών στο φορολογικό μητρώο της ΑΑΔΕ.

Όπως προβλέψαμε και ανακοινώσαμε (26/3/2023), ακόμα και από την κατάθεση του σχεδίου νόμου, οι ρυθμίσεις ήταν άστοχες, ανεπαρκείς και αποδείχθηκαν άκαρπες. Είχαμε επισημάνει πριν την ψήφιση του Νομοσχεδίου ότι κανένα αποτέλεσμα δεν πρόκειται να επιτευχθεί με τους υφιστάμενους όρους, από τη στιγμή που δεν δινόταν κανένα ουσιαστικό κίνητρο ενίσχυσης, δεν καταργούνταν ολοσχερώς το τέλος επιτηδεύματος και επιπλέον δεν αντιμετωπίζονταν τα προσκόμματα που θα δημιουργούνταν στην επιδότηση ανεργίας και στο εποχικό επίδομα.

Σε απάντηση όλων αυτών και παρά την παντελή αποτυχία και έλλειψη απορροφητικότητας των προϋπολογισθέντων κονδυλίων, συνέβη το ακόμη πλέον ακατανόητο και εντελώς δυσβάσταχτο. Αυτό της ένταξης των καλλιτεχνών που έχουν **τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών** και ασφαρίζονται **ως μισθωτοί στον ΕΦΚΑ** (πρώην ΙΚΑ), **στον αντικειμενικό προσδιορισμό του ελαχίστου εισοδήματος** και στα αντικειμενικά κριτήρια με βάση το Νόμο **5073/2023**, με δυσμενέστερες συνέπειες αφού προβλέπεται μάλιστα και αναδρομική ισχύς του για το **2023**.

Επιβεβαιωθήκαμε από τα αποτελέσματα: από το αρχικό ποσό των **28 εκ. ευρώ**, έχει απορροφηθεί έως 31/12/2023 μόλις το ποσό των **470.000** ευρώ. Δηλαδή έχουν μείνει ανεκμετάλλετα έως τώρα **27.530.000 ευρώ**, άρα η απορρόφηση έφτασε **μόλις στο 1,6%**.

27,5 εκ. ευρώ που προορίζονταν για τους καλλιτέχνες και τους χειροτέχνες παραμένουν αδιάθετα και μάλλον σίγουρα δεν θα απορροφηθούν ως το τέλος του προγράμματος!

Οι ελλειμματικές και αναποτελεσματικές νομοθετικές πρωτοβουλίες μεγεθύνουν τα ήδη υφιστάμενα προβλήματα στερώντας μας απαραίτητους κοινοτικούς πόρους που έχουν θεσμοθετηθεί. Τους πόρους αυτούς τους δικαιούμαστε και τους διεκδικούμε, έτσι ώστε να συνεχίσουμε να υπάρχουμε και να δημιουργούμε.

Απαιτούμε το σύνολο των αδιάθετων κεφαλαίων (27,5 εκ. ευρώ) που προέρχονται από το εν λόγω έργο του Ταμείου Ανάκαμψης να δοθούν στους καλλιτέχνες. Η κυβέρνηση πρέπει να νομοθετήσει εκ νέου έτσι ώστε το έργο του Ταμείου Ανάκαμψης να αποτελέσει ουσιαστικό εργαλείο στήριξης για τους καλλιτέχνες και τους εργαζόμενους στην τέχνη και των πολιτισμό. Υπάρχει πραγματική ανάγκη μέτρων στήριξης. Ζητάμε για άλλη μια φορά από το Υπουργείο Πολιτισμού να σταματήσει τους πειραματισμούς με τη ζωή και την τέχνη μας και να προχωρήσει άμεσα σε ουσιαστικές ρυθμίσεις ενίσχυσης των ανθρώπων του κλάδου.

Δυστυχώς η Κυβέρνηση δεν αντιλαμβάνεται ότι ο κόσμος της Τέχνης και του Πολιτισμού έχει διανύσει την οικονομική, την υγειονομική κρίση καθώς και τις επιπτώσεις των μνημονίων και των πολέμων με τις πιο δυσμενείς συνέπειες.

Επειδή τις μέρες αυτές συζητούνται στη Βουλή και σημαντικά ζητήματα για τον Πολιτισμό όπως το σχέδιο Νόμου: **«Δημιουργική Ελλάδα»** που αφορά και την ενίσχυση του κινηματογραφικού, οπτικοακουστικού και δημιουργικού τομέα καθώς και τη συγχώνευση του **Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου και του Εθνικού Κέντρου Οπτικοακουστικών Μέσων (ΕΚΟΜΕ)**, συνιστούμε στην ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού να λάβει σοβαρά υπόψιν τις ήδη κατατεθειμένες προτάσεις και θέσεις των εκπροσώπων των εργαζομένων, ούτως ώστε να προληφθούν μελλοντικά προβλήματα τα οποία ήδη επισημαίνουμε και στο σχετικό Νομοσχέδιο και θα τα βρούμε μπροστά μας εάν δεν αντιμετωπιστούν άμεσα.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ Π.Ο.Θ.Α.

ΕΔΩ ΓΕΛΑΜΕ 2

ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ ΚΑΤΕΤΑΝΙΔΗ

12ο Φεστιβάλ Καραγκιόζη στην Νέα Ιωνία

Το 12ο Φεστιβάλ Καραγκιόζη στην Νέα Ιωνία φέτος θα

διεξαχθεί από τις 17 έως και τις 22 Ιουνίου 2024 (εξαήμερο), σε συνεργασία πάντα με το ΔΗΜΟ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ. Όσοι επιθυμούν να συμμετάσχουν με παράστασή τους, να δηλώσουν έως και την Πέμπτη 25 Απριλίου. Η επιλογή των συμμετεχόντων θα γίνει από το Διοικητικό Συμβούλιο του Σωματείου. Οι παραστάσεις θα επενδυθούν μουσικά από ζωντανή ορχήστρα.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΕΙ

Προς ναυτιλομένους και πάσης Ελλάδος.

Στο μουσείο Θεάτρου Σκιών
Χαρίδημου του Δήμου της Αθήνας,
Ηρακλειδών 66 στο Θησείο, υπάρχει
μια σπάνια συλλογή από 155 βιβλία

χειρόγραφα, πανόδετα, εικονογραφημένα. Η συλλογή των βιβλίων ίσως
δεν υπάρχει στον καλλιτεχνικό κόσμο του Θεάτρου Σκιών. Μπορούν να
έρθουν σχολεία, παιδιά, άνθρωποι των
γραμμάτων και να αγκαλιάσουν τη γνώση
ενός βιβλίου που διδάσκει την αρχαία
ιστορία και τη μεγάλη διαδρομή του
Θεάτρου Σκιών που ξεκινάει το 550 π. Χ.
με το θέατρο του δρόμου που παρουσίασε
ο σοφός Κομφούκιος. Ο Χαρίδημος
σκαρώνει μια παράσταση του σοφού
Σωκράτη και του σοφού Κομφούκιου με τη
συνεργασία ελληνοκινεζικής φιλίας, που ο
αριστοφανικός Καραγκιόζης με ορθοπεταλιά
στο ποδήλατό του φτάνει στην Κίνα. Η
συνέχεια στην παράσταση που θα δοθεί
προσεχώς στο μουσείο του Χαρίδημου. Όσοι
πιστοί προσέλθετε!!!

Ο παππούς Χαρίδημος

2

Ο ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΕΙ

